

Warszawa, 20 kwietnia 2018 r.

Pan Dariusz Rudnik

Pełnomocnik Wojewody Warmińsko-
Mazurskiego do spraw równego
traktowania oraz rozwoju społeczeństwa
obywatelskiego

Szanowny Panie Pełnomocniku,

Fundacja Fundusz Współpracy wspólnie z Forum Aktywizacji Obszarów Wiejskich realizuje na zlecenie Kancelarii Prezesa Rady Ministrów projekt pt. „Organizacje wiejskie w procesie stanowienia prawa”. Są to działania skierowane do organizacji wiejskich i z małych miast współfinansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Wiedza, Edukacja, Rozwój.

Poniżej przesyłam treść zaproszenia na bezpłatne szkolenia dla m.in. stowarzyszeń, klubów i fundacji z terenu województwa warmińsko - mazurskiego dotyczące udziału tych organizacji w procesie stanowienia prawa. W załączeniu przekazuję także szerszą informację o szkoleniach, do udostępniania.

Uprzejmie proszę o przekazywanie informacji zainteresowanym osobom. Rozesłanie jej do jednostek samorządu terytorialnego oraz organizacji pozarządowych z Państwa województwa. Będziemy wdzięczni za zamieszczenie informacji o planowanych szkoleniach i projekcie na Państwa stronach internetowych lub/oraz społecznościowych, co pomoże nam dotrzeć z informacją do organizacji zainteresowanych poprawą jakości stanowionego prawa i aktywniejszym w nim uczestnictwem.

Szczegóły dot. szkoleń oraz całego projektu dostępne są na stronie www.prawonawsi.pl

Licząc na wsparcie w tym zakresie, pozostaję z wyrazami szacunku,

FUNDACJA
FUNDUSZ WSPÓŁPRACY
Biuro Zarządzania Projektami

Zastępca Dyrektora
Daniel Prędkopowicz

***

Zapraszamy na bezpłatne szkolenia "Organizacje wiejskie w procesie stanowienia prawa". Moduł I to szkolenia podstawowe, których celem jest usystematyzowanie i wzbogacenie wiedzy na temat podstaw procesu legislacyjnego w Polsce. Szkolenia podstawowe są pierwszym etapem cyklu szkoleniowego skierowanego do 400 przedstawicieli organizacji pozarządowych z terenu wsi i małych miast w całej Polsce.

Tematyka szkolenia:

1. Proces stanowienia prawa – jak tworzy się prawo, kto może stanowić prawo, jakie są główne źródła prawa, kompetencje poszczególnych szczebli administracji publicznej (rządowej i samorządowej) oraz finanse publiczne.
2. Proces legislacyjny w Polsce – mechanizmy stanowienia prawa – proces „dobrej legislacji”, ramy czasowe procesu legislacyjnego
3. Funkcje i narzędzia monitoringu procesów stanowienia prawa (w tym jawność, dostęp do informacji publicznej). Katalog narzędzi, z których można skorzystać w gminie/ powiecie i na szczeblu regionalnym oraz krajowym, uwzględniający także nowe instrumenty, np. budżet obywatelski, inicjatywę uchwałodawczą oraz mechanizmy uzgadniania stanowisk, konsultacje społeczne, dialog społeczny.

Miejsca i daty szkolenia w województwie warmińsko-mazurskim:

- 14-15.05.2018r., Hotel Amax, Al. Spacerowa 7, 11-730 Mikołajki;
- 18-19.06.2018r., Hotel Tajty, ul. Przemysłowa 17, 11-500 Wilkasy

Więcej informacji: <http://prawonawsi.pl/aktualnosci/szkolenia-podstawowe/>

Rekrutacja: <http://prawonawsi.pl/rekrutacja/>

Udział w szkoleniu jest nieodpłatny. Szkolenie trwa 2 dni. Organizator zapewnia nocleg i wyżywienie,

W razie pytań prosimy o kontakt z Aleksandrą Strejmer z Fundacji Fundusz Współpracy (partner projektu odpowiedzialny za zadanie): astrejmer@cofund.org.pl lub Juliką Tatur z Forum Aktywizacji Obszarów Wiejskich (lider projektu): ika.tatur@faow.org.pl.

Realizacja projektu jest możliwa dzięki finansowaniu Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS): Działanie 2.16 pn. Usprawnienie procesu stanowienia prawa Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 w ramach jego Osi II pn. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji.

Szkolenia podstawowe

Moduł pierwszy

IV–VII 2018

400
uczestników

12 godzin
szkoleniowych

20 lokalizacji
w całej Polsce

Szkolenia podstawowe są pierwszym modułem cyklu szkoleniowego skierowanego do 400 przedstawicieli organizacji pozarządowych z terenu wsi i małych miast.

W module pierwszym uczestnicy dowiadują się, czym jest proces stanowienia prawa, poznają najważniejsze narzędzia uczestnictwa w tym procesie. W module drugim szkoleń podstawowych pracując na konkretnych przykładach, przedstawiciele organizacji będą poszerzali swoją wiedzę w obszarach prawa najważniejszych dla ich organizacji i społeczności, w których działają.

Uczestnicy szkoleń podstawowych (moduł 1: dwudniowe szkolenie w miesiącach kwiecień-lipiec, zgodnie z harmonogramem; moduł 2: dwudniowe szkolenie w miesiącach październik-grudzień) po ich zakończeniu wezmą udział w kolejnych działaniach rozwijających ich kompetencje, które odbędą się w I i II kwartale 2019r:

- szkoleniach praktycznych
- szkoleniach specjalistycznych
- webinarach
- szkoleniach dla trenerów.

Szkolenia mają charakter praktyczny. Poza niezbędną wiedzą teoretyczną uczestnicy szkoleń zdobędą umiejętności wystąpień publicznych, formułowania poglądów, poznają konkretne narzędzia pozwalające na udział w procesie stanowienia prawa. Projekt zakłada uczenie się przez doświadczenie.

Harmonogram szkoleń

Szkolenia kwiecień 2018r.						
Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	So	N
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
Szkolenia maj 2018r.						
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
Szkolenia czerwiec 2018r.						
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	
Szkolenia lipiec 2018r.						
2	3	4	5	6	7	8

Terminy i miejsca szkoleń: (dzień 1: 10.30-18.00, dzień 2: 9.00-16.00)

- województwo małopolskie, 16-17.04.2018r., Hotel Renesans, ul. Zdrojowa 6, 33-380 Krynica Zdrój
- województwo wielkopolskie, 19-20.04.2018r., Hotel Gromada, ul. Babimojska 7, 60-161 Poznań
- województwo śląskie, 23-24.04.2018r., Hotel Jaskółka, ul. Zdrojowa 10, 43-450 Ustroń
- województwo łódzkie, 26-27.04.2018r., Ośrodek Szkoleniowo-Wypoczynkowy Inwest, ul. Klonowa 14, 97-213 Smardzewice
- województwo zachodniopomorskie, 07-08.05.2018r., Hotel Jan, ul. Słowiańska 24, 76-153 Darłówko Wschodnie
- województwo pomorskie, 10-11.05.2018r., Hotel Victoria, ul. Zamostna 1, 84-239 Bolszewo
- województwo warmińsko-mazurskie, 14-15.05.2018r., Hotel Amax, Al. Spacerowa 7, 11-730 Mikołajki
- województwo lubelskie, 17-18.05.2018r., Hotel Huzar, ul. Spadochroniarzy 9, 20-043 Lublin
- województwo kujawsko-pomorskie, 21-22.05.2018r., Hotel Brzoza, ul. Bydgoska 34, 86-061 Brzoza
- województwo mazowieckie, 24-25.05.2018r., Hotel Fort, ul. Modlińska 310/312, 03-152 Warszawa
- województwo dolnośląskie, 04-05.06.2018r., Hotel Libero, ul. Kościuszki 2, 56-300 Milicz

- województwo lubuskie, 07-08.06.2018r., Hotel Mieszko, ul. Kosynierów Gdyńskich 82, 66-400 Gorzów Wielkopolski
- województwo podkarpackie, 11-12.06.2018r., Hotel Hetman, ul. Langiewicza 29b, 35-085 Rzeszów
- województwo wielkopolskie, 14-15.06.2018r., Hotel Ossowski, ul. Dąbrówki 1, 62-006 Kobylnica
- województwo warmińsko-mazurskie, 18-19.06.2018r., Hotel Tajty, ul. Przemysłowa 17, 11-500 Wilkasy
- województwo opolskie, 21-22.06.2018r., Hotel Zamkowy Młyn, ul. Młyńska 3, 47-300 Krapkowice
- województwo świętokrzyskie, 25-26.06.2018r., Hotel Senator, ul. Bankowa 7, 27-200 Starachowice
- województwo lubelskie, 28-29.06.2018r., Hotel Dwa Księżycy, ul. Sadowa 15, 24-120 Kazimierz Dolny nad Wisłą
- województwo mazowieckie, 02-03.07.2018r., Hotel Mazovia, ul. Paderewskiego 1c, 05-100 Nowy Dwór Mazowiecki
- województwo podlaskie, 05-06.07.2018r., Hotel Leśny, al. Jana Pawła II 77, 15-703 Białystok

Uczestnik

Uczestnikiem szkoleń może być każdy, kto chce mieć wpływ na otaczającą go rzeczywistość, kto chce zmieniać prawo, kto działa w organizacji wiejskiej lub w organizacji wspierającej obszary wiejskie lub organizacji parasolowej. Dla utrzymania trwałości projektu zachęcamy do rejestracji 2 przedstawicieli każdej organizacji, która chce mieć wpływ na kształt prawa.

Jak się zarejestrować?

Żeby wziąć udział w szkoleniach, należy zarejestrować się wypełniając formularz, który dostępny jest na stronie projektu: <http://prawonawsi.pl/rekrutacja/>. Liczba miejsc ograniczona. Decyduje kolejność zgłoszeń. Dla utrzymania trwałości projektu zachęcamy do rejestracji 2 przedstawicieli każdej organizacji, która chce mieć wpływ na kształt prawa.

Uczestnik szkoleń przystępując do projektu bierze udział w **szkoleniach podstawowych** (moduł 1: dwudniowe szkolenie w miesiącach czerwiec-lipiec, zgodnie z harmonogramem; moduł 2: dwudniowe szkolenie w miesiącach październik-grudzień), **jednodniowym szkoleniu praktycznym**, **szkoleniach specjalistycznych** i **webinariach**. Najbardziej zaangażowani uczestnicy będą mieli możliwość wzięcia udziału w dodatkowym szkoleniu dla trenerów organizacji wiejskich, które pozwolą im prowadzić podobne szkolenia po zakończeniu realizacji projektu.

Uczestnicy szkoleń mają zapewniony **1) nocleg 2) wyżywienie, oraz 3) materiały szkoleniowe, dojazd** pokrywają we własnym zakresie.

Program szkolenia

W module pierwszym szkolenia uczestnicy poznają najważniejsze dla organizacji wiejskich obszary prawa oraz narzędzia pozwalające na aktywny udział w procesie stanowienia prawa. Tematyka modułu pierwszego jest bazą dla kolejnych szkoleń zaplanowanych w projekcie. Zagadnienia przedstawione w I module będą praktycznie sprawdzane w ramach pracy domowej oraz pogłębiane w module drugim.

Założenia warsztatu:

- sposób prowadzenia warsztatu – dyskusja nad postawionymi przez grupę zagadnieniami,
- uniwersalność wiedzy rozumiana jako możliwość zastosowania na poziomie lokalnym,
- podniesienie motywacji uczestników do praktycznego zastosowania nabytej wiedzy i umiejętności, zwiększenie poczucia wpływu na kształt lokalnej polityki/ lokalnego prawa,
- nauka współdziałania na różnych szczeblach a nie konfrontacji,
- ze względu na ograniczony czas trwania modułów, max. koncentracja i wykorzystanie czasu zajęć do ćwiczeń praktycznych – prezentacje merytoryczne bardzo konkretne tylko w zakresie wspierającym przebieg procesu szkolenia, praca na przykładach – dobre praktyki,
- aktywne metody pracy – metoda warsztatowa, mapy mentalne, dobre praktyki, burza mózgów, grywalizacja, metaplan, symulacja posiedzenia komisji, grupy robocze, grupy na fb w okresie między spotkaniami, dyskusja moderowana.

Tematyka szkolenia:

1. Proces stanowienia prawa – jak tworzy się prawo, kto może stanowić prawo, jakie są główne źródła prawa, kompetencje poszczególnych szczebli administracji publicznej (rządowej i samorządowej) oraz finanse publiczne.
  - a. Co to jest prawo?
  - b. Źródła prawa w Polsce
  - c. Kto jest podmiotem prawa?
  - d. Kompetencje poszczególnych organów prawodawczych (ustawo- i uchwałodawczych), tj. Sejmu/ Senatu/ Rad wojewódzkich/ Rad gmin/ Rad powiatów – na co obywatel ma wpływ?
  - e. Finansowe skutki tworzenia prawa – na poziomie gminy i na poziomie organizacji
2. Proces legislacyjny w Polsce – mechanizmy stanowienia prawa – proces „dobrej legislacji”, ramy czasowe procesu legislacyjnego
  - a. inicjatywa ustawodawcza

- b. prace w Sejmie
  - c. rola Senatu
  - d. rola Prezydenta RP
  - e. publikacja i wejście w życie ustawy
3. Funkcje i narzędzia monitoringu procesów stanowienia prawa (w tym jawność, dostęp do informacji publicznej). Katalog narzędzi, z których można skorzystać w gminie/ powiecie i na szczeblu regionalnym oraz krajowym, uwzględniający także nowe instrumenty, np. budżet obywatelski, inicjatywę uchwałodawczą oraz mechanizmy uzgadniania stanowisk, konsultacje społeczne, dialog społeczny.
- a. KRAJOWE: konsultacje społeczne; organizacje parasolowe, rady (np. Rada DPP), zespoły robocze, praca w komisjach i podkomisjach, inicjatywa ustawodawcza, petycja, skarga, wniosek, wysłuchanie publiczne, lobbying, skarga do Rzecznika Praw Obywatelskich i Trybunału Konstytucyjnego
  - b. LOKALNE I REGIONALNE: konsultacje społeczne (na różnych etapach podejmowania decyzji), konsultacje z NGO, radami DPP, budżet obywatelski, rady, komisje, zespoły robocze, inicjatywa uchwałodawcza, udział w posiedzeniach rad gmin i ich komisjach, petycja, skarga, wniosek skarga do Rzecznika Praw Obywatelskich i Trybunału Konstytucyjnego, debata o raporcie o stanie gminy, inicjatywa lokalna
  - c. Narzędzia tradycyjne i online do wypracowania i uzgadniania stanowisk ankiety i ankiety on-line, grupy focusowe, grupy dyskusyjne, opinie eksperckie/konsultanckie, mediacje, spotkania poszukujące, spotkania uzgodnieniowe, monitoring, platformy do konsultacji.

Ze względu na objęcie szkoleniami organizacji z całego kraju, w trakcie modułu I zbierane będą potrzeby uczestników w zakresie konkretnych obszarów prawa, aby móc na II moduł zaprosić ekspertów z poszczególnych dziedzin i dobrze dopasować zakres tego modułu do oczekiwań uczestników.

Zamknięciem I modułu szkoleń jest przygotowanie pracy domowej dla uczestników, np.

- a. Jak napisać pismo – elementy praktyczne, jak pisać i czytać pisma oraz akty prawne; elementy praktyczne (to może być na bazie pisma sformułowanego przez „urząd”, aby uczestnik podjął się napisania właściwie sformułowanego pisma, zgodnego z instrukcją kancelaryjną. Także aby zrozumiał, jak czytać pisma i akty prawne. Zadanie ma nauczyć również umiejętności zadawania pytań.
- b. Arkusz zapytań z tematyką otwartą, przykład lokalny i zbadanie możliwości konsultacji lub wykorzystania innych narzędzi. Praca powinna być na tyle wcześniej przesłana, aby w II module można było omówić opisane przykłady z udziałem odpowiednich ekspertów. Eksperci mogliby m.in. zweryfikować stan prawny w danej

gminie. Zbiór przykładów byłby przydatny do zestawu dobrych praktyk, które byłyby efektem projektu; mogłyby też służyć wsparciem przy szkoleniach dla trenerów.

- c. Opracowanie propozycji zmian wybranych zapisów i/lub przeprowadzanie spotkania lokalnego w temacie zmian, itp.
- d. Przegląd wybranych zagadnień na poziomie lokalnym/ w danej gminie/ przy wykorzystaniu Internetu, np. program współpracy z organizacjami pozarządowymi, czy jest regulamin konsultacji? jak funkcjonuje fundusz sołecki? czy jest inicjatywa lokalna lub budżet partycypacyjny? jakie są konkursy dla organizacji pozarządowych ogłaszane przez gminę? w jaki sposób można wziąć w nich udział? jak mieć wpływ na lokalne polityki? identyfikacja problemów na podstawie przeglądu wybranych zagadnień dot. stanowienia prawa w gminie oraz zaproponowanie zmian i przygotowanie wystąpienia do gminy.

Oczekiwane rezultaty

Pierwszy moduł jest wprowadzeniem do dalszych szkoleń. Na tym etapie uczestnicy powinni:

1. Znać ogólne ramy systemu prawnego oraz najważniejszych aktorów i ich kompetencje w procesie stanowienia prawa.
2. Znać mechanizmy udziału w procesie stanowienia prawa na różnych szczeblach.
3. Znać finansowe skutki stanowienia prawa.
4. Znać ogólne ramy systemu prawnego oraz najważniejszych aktorów i ich kompetencje w procesie stanowienia prawa.
5. Znać procedury stanowienia prawa
6. Znać mapę systemu prawnego.
7. Znać i potrafić stosować narzędzia stanowienia prawa.
8. Znać proces lobbingu.
9. Mieć poczucie sprawczości.
10. Umieć korzystać z narzędzi i portali internetowych, np. umieć znaleźć obowiązujący akt prawny oraz projekty aktów prawnych dotyczących interesów organizacji.

Informacja o pozostałych szkoleniach

Szkolenie dla trenerów organizacji wiejskich I – II kwartał 2019r.

Celem zbudowania trwałego potencjału organizacji wiejskich do uczestniczenia w procesie stanowienia prawa, projekt przewiduje przeszkolenie 10 absolwentów szkolenia podstawowego, tak aby sami mogli prowadzić dalsze szkolenia po zakończeniu projektu.

Uczestnicy zostaną wybrani na podstawie

- (a) wyników testu sprawdzającego oraz
- (b) już posiadanych umiejętności trenerskich (znaczna część organizacji wiejskich współpracujących z FAOW, w tym Lokalne Grupy Działania, których ponad 30 jest członkami FAOW, dysponuje już umiejętnościami trenerskimi).

Program dwudniowego szkolenia obejmie pogłębienie zagadnień związanych ze stanowieniem prawa oraz dalsze doskonalenie umiejętności trenerskich. Szkolenie w formie intensywnych warsztatów będzie prowadzone przez moderatora o dużych umiejętnościach szkolenia trenerów oraz trzech ekspertów od poszczególnych tematów, w których organizacje wiejskie mogą uczestniczyć w stanowieniu prawa.

Absolwenci otrzymają certyfikaty po udziale w szkoleniu uzupełniającym jako osoba wspomagająca proces dydaktyczny.

Jednodniowe szkolenia praktyczne I – II kwartał 2019

Jednodniowe szkolenie podnoszące umiejętności praktyczne, niezbędne dla skutecznego uczestnictwa organizacji wiejskich w procesie stanowienia prawa. Szkolenie będzie skupiać się przede wszystkim na podniesieniu kompetencji cyfrowych uczestników i obejmie takie zagadnienia jak:

- skuteczne poszukiwanie informacji o planowanych aktach prawnych i ich zmianach (m.in. posługiwanie się narzędziami wyszukiwania informacji w Internecie, korzystania z portali informacyjnych itp.)
- komunikacja z członkami organizacji celem zebrania ich opinii i wypracowania wspólnego stanowiska (m.in. profesjonalne wykorzystanie narzędzi internetowych takich jak fora dyskusyjne, a także mediów społecznościowych)
- skuteczna współpraca z innymi organizacjami wiejskimi zainteresowanymi podobnym obszarem prawa (m.in. korzystanie z programów i narzędzi ułatwiających wymianę informacji i wspólne uczenie się).

Zawartość szkolenia będzie dostosowana do specyfiki organizacji wiejskich, uwzględniając m.in. zagrożenie wykluczeniem cyfrowym. Szkolenie będzie się odbywało w pracowni komputerowej z dostępem do Internetu i będzie prowadzone przez 2 ekspertów.

Szkolenie zostanie zakończone wypracowaniem przez uczestników przykładowych własnych narzędzi.

Szkolenia specjalistyczne i webinaria I-II kwartał 2019

Oprócz szkoleń o charakterze ogólnym, adresowanych do wszystkich organizacji wiejskich, przewidziane są:

1. szkolenia specjalistyczne, dostosowane do potrzeb organizacji.

Będą to jednodniowe szkolenia stacjonarne poświęcone tematом wymagającym specjalistycznej wiedzy, dla zainteresowanych organizacji wiejskich, na przykład: ustawodawstwo dotyczące sprzedaży bezpośredniej i produktów lokalnych; ustawodawstwo dot. turystyki (w tym turystyki wiejskiej); tematy związane z gospodarką leśną, rybołówstwem itp.

Planuje się w sumie 16 takich szkoleń po 20 osób. Tematy szkoleń zostaną zidentyfikowane w trakcie pierwszego modułu szkoleń podstawowych, na podstawie wskazań uczestników: orientacyjnie zakłada się że uczestnicy zgłoszą 4 tematy, z których każdy zostanie zrealizowany średnio dla 4 grup (jest to wskaźnik średni, gdyż niektóre tematy mogą dotyczyć 6 grup, inne tylko dwóch).

Szkolenia będą realizowane w miejscowościach z dogodnym dojazdem dla uczestników w tym dla niepełnosprawnych, najczęściej w miastach wojewódzkich.

2. webinaria na tematy o charakterze specjalistycznym wymienionym powyżej oraz jako uzupełnienie szkolenia stacjonarnego – rozszerzenie zagadnień, co do których uczestnicy mieli szczególnie dużo pytań. Strona będzie dostosowana do potrzeb osób niedowidzących.

Planuje się w sumie 5 webinarium, które poza jednorazową emisją będą dostępne na stronie www. Zakłada się iż w każdym tematycznym webinarium weźmie udział ok. 30 osób w wersji „on-line” oraz dodatkowo 30 osób po emisji w wersji dostępnej w Internecie.

Projekt wdrażany jest przez partnerstwo Forum Aktywizacji Obszarów Wiejskich (FAOW) i Fundacji Fundusz Współpracy (FFW).

Realizacja projektu jest możliwa dzięki finansowaniu Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS): Działanie 2.16 pn. Usprawnienie procesu stanowienia prawa Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 w ramach jego Osi II pn. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji. Budżet projektu, finansowanego w 100% ze środków EFS, wynosi PLN 960.525 zł.